Unde Boetius.iiij.de ꝯſola.philo. Homo ꝓbus ꝓbitate
deſerta in beluā cōuertit̃ Et philo. in ethicis dt̃. ꝙ eſt peioꝛ
ꝙ̄ꝫ beſtia.q̇bus cōcoꝛdat Dauid dicēs: Hō cum in honoꝛe
eſſet.i.in gratia gratū faciente nō intellexit cōparatus eſt iu
mētis inſipientibꝫ ꝛ ſil'is factus eſt illis Septimo ꝛ vltimo
ex pctīs naſcit̃ diaboli ſeruilis filialitas Vñ ꝑmo Joh.iij.
Qui facit pctm̄ a diabolo eſt.ꝑ his oībus o infelix peccatoꝛ
miſerere aīe tue ꝛ noli pctm̄ inducere ſuꝑ eam.ſed que legi/
ſti tanta mala.offenſa videlicet dei.leticia inimici ꝛ dampnū
pꝛopꝛiuꝫ memoꝛare.agnoſce igit̃ o hō ꝙ̄ꝫ nobilis eſt aīa tua
ꝙ̄ꝫ grauia fuerūt illa vulnera eius.pro q̇bus neceſſe fuit illū
dn̄m vulnerari.ſi nō eſſent hec ad moꝛtē eternā nunꝙ̄ꝫ ꝑ eo
rum remedio dei filius moꝛtuus eſſet. Noli ergo vilipēdere
aīe tue paſſionē.cui a tāta maieſtate tantam vides exhiberi
cōpaſſionē.fudit ipē luchꝛimas ꝑ te.laua et tu per ſingulas
noctes lectuꝫ tuū cōpunctione et lachꝛimaꝝ aſſiduitate. fu
dit ipē ſanguinē pro te.funde et tu tuuꝫ quotidianā coꝛdis
afflictionē.noli attendere q̇d caro velit ſed q̇d ſpūs poſcit.
Nā vt dt̃ Grego.vñ caro ad tp̄s ſuauiter viuit inde ſpūs in
eternum cruciat̃.ꝛ quo plus caro punitur in hac vita tanto
plus gaudebit in futura Aug. Voluntarie nunc poſtpona
mus ꝑ xp̄o q̄nꝙꝫ dimittenda:ne qđ abſit.ꝑ trāſitoꝛijs amit
tamus eterna ſi em̄ tibi diceret̃ carnis voluptatibꝫ fruere ſi
cut placet.ea tñ cōditione ꝙ tibi poſtea oculi eruant̃. ſeu ꝙ
omne ſolaciuꝫ tollat̃ tibi toto tp̄e vite tue ꝛ ꝙ in fame ꝛ ſiti
et in om̄i cruciati et miſeria viuas nunꝙ̄ꝫ tale bonuꝫ habere
velles.vt poſt illud tot damna ſuſciperes et q̇d tota hec vi/
ta vbi nec menſis eſt nec vnius dei vel hoꝛe ſpacium ad il/
lius eterne infelicitatis inferni comꝑationē. cui neꝙꝫ finis ē
neꝙꝫ pena ſimilis inuenitur Hec Auguſtinus

De penitētia cito facienda. Ca.iij.

Qui non accipit crucē et ſeq̄tur me nō eſt me dignꝰ:
Mat.xiiij: Per banc crucem pn̄a deſignat̃ quam
de neceſſitate quilibet peccatoꝛ debet ſuſcipere ꝛ ꝑ
ſeueranter tolerare ſi in eterna beatitudine cupit regnare cū
xp̄o. Unde Hiero.in eplā ad Suſannam Neceſſaria ē pe/

nitentia que aut equet crimina aut certe excedat. ꝛ Augusti
nus quiſqȝ deſiderat ſaluari. quicq̄d poſt purū baptiſmum
traxit. opoꝛtet ꝙ abluat ſaltē lachꝛimis mētis Sed foꝛte di
ceres durus eſt h̄ ſermo nō poſſum mundū ſpernere et carnē
meam odio habere ꝛ caſtigare: audi nō meam ſed glorioſi
Hieronimus reſponſionē ſup hoc impoſſibile eſt ait vt q̄s
p̄ſentibus ꝛ futuris fruatur bonis vt hic ventrem ibi men/
tem impleat. vt de dilitijs ad delicias tranſeat. vt in vtroqȝ
ſclo vicȝ in celo ꝛ in terra appareat glorioſus Quam Hie/
ronimi ſentētiam confirmat btūs Gregorius dicēs Mul/
ti cupiunt euolare de leticia exilij p̄ntis vite ad gaudia para
diſi. ſed nolunt carere oblectamentis mundi. vocat eos gra
tia xp̄i. ſed reuocat eos ꝯcupiſcētia ſeculi. cupiūt mori moꝛ/
te iuſtoꝝ ſed nolunt viuere vita eoꝝ. hi ineternum peribunt.
qꝛ opera illoꝛū ſequunt̄ illos Item Bernardus Auſteritas
cōuerſationis beati Johānis batiſte peccatoꝛibꝫ delicioſis
durus eſt nuncius eterne moꝛtis Quid enī irrōnales fere re
ptilia terre inſanimus cū illo quo inter natos mulieꝝ nemo
ſurrexit maioꝛ. innocentiſſimū coꝛpus ſuū ſic afflixit ꝛ nos
indui p̄cioſis veſtibus feſtinamus et ſplendide laute dilica
teqȝ epulari. nō ſic impij nō ſic itur ad aſtra. Deniqȝ recoꝛda
re pabole vel hyſtoꝛie de diuite q̄ dn̄s fuit tantaꝝ opū. q̄ pur
pura indutus et byſſo vnam guttā aque nō potuit obtinere
pꝛo ſue refrigerio lingue cum eſſet in ardoꝛe neceſſitate con
ſtitutus hec recoꝛdare amice mi et age pn̄iam dum tempus
eſt: Nam inq̄t Gregorius Deus et ſi pn̄ie tantā veniam ſpo
ſpōderit peccanti tn̄ craſtinū diē non pmiſit. Pn̄ia igit̄ erit
p̄terita mala deplangere et plāgēda iteꝝ non cōmittere et ꝓ
poſitum cōmittendi habere Vn̄ Augu. in ſuis ſoliloquijs
Inanis eſt pn̄ia quā ſequens culpa coinq̄nat nihil ꝓſunt la
menta ſi explicant̄ peccata. nihil valet a malis veniaȝ poſce
re et mala denuo iterare Sed ꝓ ampliore declaratiōe No
ta ꝙ tres ſunt ptes integrales pn̄ie. ſcȝ coꝛdis cōtritio. oꝛis
confeſſio. ꝛ operis ſatiſfactio. qm̄ enī deum tribus modis
offendimus. delectatione cogitatōis. imprudētia locutōis
et ſupbia operis. ꝛ qꝛ contraria contrarijs curant̄. tribus

modis oppoſitis ſatiſfacimus delectationi cogitatōis op/
ponendo contritionē imprudētie locutionis confeſſionē. ſu
perbie operis opponendo ſatiſfactionē. de contritione autē
pmo videamus Unde contritio eſt dolor p peccatis volū/
tarie aſſumptus cū propoſito abſtinendi cōfitendi et ſatiſfa
ciendi. Et dicit Bern.. triplex habet eſſe dolor iſte: acer acri
or ⁊ acerrimus. acer debet eſſe qr dn̄m deum noſtrū ⁊ crea/
torē omniū offendimus Acrior qr patrē noſtrū celeſtē q̄ nos
multipliciter paſcit impugnamus. et in hoc peiores canibꝰ
ſumus q̄ paſcētes ſe diligūt ⁊ ſequunt̄: Acerrimus qr redē
ptorē noſtrū q̄ nos redemit ppꝛie ſanguine. ⁊ a pecccatorum
vinculis liberauit ⁊ a crudelitate demonū ⁊ acerbitate gehē
ne eripuit q̄ꝫtum in nobis iterū crucifigimus: Sed de tribꝰ
debemus dolere. ſcꝫ de commiſſo pctō ⁊ de amiſſo tpe. De
virtute ⁊ qualitate hmōi cōtritionis ſic ait Aug. Plus va/
let contritio q̄ꝫ totius mūdi pegrinatio. Itē quedā gloſa ſup
pſal. Ad dn̄ꝫ cū tribularer. neſcit dn̄s differre indulgētiā cū
ɔpunctū corde ſibi ſenſerit ſupplicare Et Criſo. Sola ē cō
pūctio q̄ aīaꝫ horreſcere fac̄ purpurā. deſiderare ciliciū ama
re lachrimas. fugere riſum. Itē nihil cōglutinat ⁊ vnit deo
vt lachrime penitentis. E contra vero vt ait Augu. Acrio
res dyabolo dolores non infigimus q̄ꝫ cum plagas pctōꝝ
noſtroꝝ cōfitendo et penitēdo ſanamus Sed heu cum tan
ta bona per pn̄iam cōſequamur. pauci tn̄ pn̄iam agunt de
quo dn̄s cōquerit̄ dicēs per Hieremiā dicentē. Nemo qđ
bonū eſt loquit̄ Nullus eſt qui agat pn̄iam ſup peccato di
cens. q̄d feci Scdm videlicet cōfeſſio ſolet deſcribi ſic. q̄ ē
legitima corā ſacerdote peccatoꝝ declaratio: vnde ethimo
logizat̄ cōfeſſio quaſi ſilis vel ex toto vel vndiqꝫ faſſio. nam
vere confitet̄ qui totuꝫ fatetur. vel vt dicit Iſidorius libro
ethimo. Cōfeſſio eſt p quā latens morbꝰ anime ſub ſpe ve/
nie cōſequende in dei laude apitur De cuius virtute inquit
Ambro. ſup pſal. Beati immaculati Ceſſat vindicta diui/
na ſi cōfeſſio pcurrat humana. Et Caſſiodorus ſuper pſal.
Cōfiteant̄ tibi populi deus. Illis nō iudex ſed aduocatus
eſt xp̄us. qui ſe ppꝛia cōfeſſione damnarunt: et Leo Papa

Non remanet iudicio condemnandū. quod fuit in cōfeſſiōe purgatum Et Auguſtinus in libro de penitentia. Confeſ/ſio eſt ſalus animaꝝ. diſſipatrix vicioꝝ: reſtauratrix virtu/tum. oppugnatrix demonū. quid plura obſtruit os inferni. portas aperit paradiſi. Pro his oībus kariſſime iuxta con ſilium Yſa. Dic tuas iniqtates ꝛ iuſtificeris: iniciū iuſticie confeſſio peccatoꝝ. oportet ẽm te cōfiteri omnia tua pecca/ta quoꝝ memoriā habes integre vni ſacerdoti de his te ab ſoluendi poteſtatē habenti. ita ꝙ non vnā ꝑtem tm̄ tuorum peccatoꝝ vni ſacerdoti dicas ꝛ alterā alteri. qꝛ neuter ſacer dos poſſet tibi ſic confitēti dare remediū. ideo dicit Bern̄. Qui confeſſionem ſuam diuerſis confeſſoribus diuidit ve nia caret. execranda namqꝫ fictio eſt pctm̄ diuidere et ſuper ficie tenus radere et nō intrinſecus eradicare. ꝛ tales recipi unt excommunicationē pro abſolutione. maledictionē pro benedictione. Talis namqꝫ diuiſio confeſſionis fit ꝑ ypo/criſim. qꝛ grauia peccata dicūt ignotis ſacerdotibꝫ ꝛ illi (cū quo verſant̄) leuiora narrāt. De quibꝫ dicit Augu. et poni tur in decretis. Qui cōfeſſionem diuidit laudandus nō eſt: quod vni celat alteri reuelat. quod eſt ſeipſum laudare et ad ypocriſim tendere Satiſfactionem (quaꝫ Auguſtinus diſ finit) diſcutiamus tanq̄ȝ penitētie terciā ꝑtem: inquit enim Satiſfactio eſt peccatoꝝ cauſas excidere ꝛ eorum ſuggeſti onibus aditum non indulgere Nam vt dicit beatus Gre/gorius Nequaq̄ȝ ſatiſfacimus ſi ab iniquitate ceſſamus ni ſi voluptates (quas diligimus) cū econtrario oppoſitis la mentis inſequamur. Et ait Criſoſto. Qualis preceſſit of/fenſio talis debet inſequi conciliatio tam pronus ad lamē/ta. quanto fuiſti pronus ad culpaꝫ. qualis fuerit tibi ad pec candum intentio: talis ſit tibi ad penitendum deuotio. gra/uia peccata grauia lamenta deſiderant. Quia vt dicit Eu/ſebius epiſcopus. Non leui intentiōe agendū eſt vt debita illa redimant̄ q̄bus mors eterna debetur: nec pauca opus ē ſatiſfactōe ꝑ malis illis ꝓpter que paratus ē eternus ignis Sꝫ heu m̄lti ſtati fatigant̄ in hac vita ꝛ a via ſatiſfatiōis re

tro aſpiciunt cũ vxoꝛe Loth. Contra quos Bernardus in
quodaꝫ ſermone ait Qui pfecte ſenſerit onus peccati ani/
me leſionẽ. ille aut parum ſenſerit aut oĩno non ſenſerit coꝛ
poꝛis penã: nec reputabit laboꝛẽ quo peccata nouerit dele
ri pꝛeterita cauẽs futura Et Auguſtinus ſup pſal. Sũt mlꝉ
ti quos peccare nõ pudet. agere tñ pñiam puderet. O incre
dibilis inſania de vulnere non erubeſcẽs. nõne vulnus feti
dum ⁊ putridum eſt. cõfuge ergo ad medicũ. age pñiaꝫ dic
Iniquitatẽ meã ego cognoſco ⁊ pctm̃ meũ ꝯtra me eſt ſem
per Tibi ſoli peccaui. qꝛ tu ſolus ſine peccato es. Conſiſtit
autem ſatiſfactio in tribus. in oꝛone. elemoſina. et ieiunio.
vt iſte ternarius nũerus ꝯtra illð nepbariũ diabolicũ pctm̃
apponatꝛ: oꝛo cõtra ſuperbiã. ieiuniũ cõtra carnis ꝯcupiſcẽ
tiam. elemoſina cõtra auariciã Vel ſic. Omne pctm̃ vel in
deum cõmittitꝛ: ⁊ cõtra hoc oꝛdinatꝛ oꝛo: vel in pꝛoximuꝫ. et
cõtra hoc oꝛdinatꝛ elemoſina. vel in nobiſmetipos. et cõtra
hoc oꝛdinatꝛ ieiuniũ Et propter amplioꝛẽ ſatiſfactionis de/
clarationẽ modicuꝫ de elemoſina tangamus: dꝛ nempe ab
elemon qð eſt miſericoꝛdia. ⁊ ſyna quod eſt mandatũ quaſi
mandatũ miſericoꝛdie. ⁊ ſcribendũ eſt p e: ſolet etiã ſcribi p
y. ⁊ tunc dicitꝛ mandatũ dei Ipſe eñi pꝛopꝛio oꝛe eã manda
uit fieri Vñ Hieremias Date elemoſinas ⁊ ecce oĩa ſunt
munda vobis Vel aliter elemoſina dꝛ ab ely qð eſt deus ⁊
moys aqua quaſi aqua dei. ſicut eñi aqua extinguit ignem
ſic elemoſina pctm̃: hec catholicon Sunt aũt tria p̃cipue q̃
nos ad elemoſinã ⁊ opa pia debent puocare. Primũ qꝛ mi
ſericoꝛdia redimit culpã. puer. xvi. Miſericoꝛdia ⁊ verita/
te redimitꝛ iniq̃tas Et Daniel. iiij: dꝛ qꝛ mulier q̃ cõgregauit
in domo ſua vaſa vacua nõ pauca paꝝ olei quod habuit in
omnia vaſa diuiſit. ⁊ ſic creuit oleũ p quod mulier a credi/
toꝛibꝫ liberatꝛ Vaſa vacua ſũt paupes quos in domo debe
mus ꝯgregare Iſa. lviij. Egenos vagoſqꝫ induc in domum
tuaꝫ: paꝝ aũt olei p oĩa vaſa diſtribuitꝛ Iuxta illud Tho
bie: iiij. Si exiguũ tibi fuerit etiã exiguũ libenter impartiri
ſtude. Tunc oleũ miſericoꝛdie creſcit cũ p meritũ et gratiã
anima peccatrix creditoꝛi deo de peccatis ſuis ſatiſfacit.

Secundo elemoſina tp̱alia bona multiplicat. Vñ Grego. in dyalogo Terrene ſubſtantie (per hoc ꝙ paup̱ibus diſtribuūť) multiplicanť Exemplū habemus. iij. Regum xvij. in vidua que Helyam pauit. cui ꝓpter hoc dñs farinā ꝛ oleuꝫ multiplicauit. p̱ quod dať intelligi ꝙ pauꝑes magis paſcūt elemoſinarios q̃ꝫ ecōtra Tercio elemoſina ſiue opus miſe/ricordie in morte elemoſinariū cuſtodit et aīam eius cuꝫ claritate ad regnum celoꝝ perducit. Unde dt Ambro. Sola miſericordia comes eſt defunctoꝝ. O q̃ꝫ bonus q̃ꝫ neceſſa/rius morienti comes elemoſina noli ergo talē famulum di/mittere vel talem aduocatuꝫ poſtergū relinquere. ſicut illi q̄ res ſuas auare retinentes nihil in vita ſua p̱ manus ꝓprias paup̱ibus diſtribuūt. ſiľes ſūt illi q̄ poſtergū vult portare lucernā. cum dicat. Eccľi. amico tuo. i. xp̄o vel anime tue vel pauperi. ne dicas vade et reuertere et cras dabo tibi: cū ſtatim poſſis dare Unde ſciēdū ꝙ diues a (quo petitur elemoſina) debet conſiderare tria Primo q̄s eam petit. qꝛ ipſemet dñs deus in tantū dilexit pauꝑes ꝙ quicq̄d pauperi feceris ꝓpter amorē ſuū reputat ſibi factum Mat. iij. Quod vni ex minimis his feciſtis. mihi feciſtis. petit ergo elemoſinam p̱ pauperē ſuū dñs. a quo diues in oratione quotidiana petit regnuꝫ. ꝛ ideo cum pauperi negat elemoſinā diues timere debet ꝙ deus nō exaudiat eum cum petit ab eo reg/num celoꝝ: diciť eñ ꝓuer. xxi: Qui obturat aurē ad clamorem paup̱is. et ipſe clamabit et non audieť. Scđo habet diues cōſiderare q̄d petit deus qñ elemoſinā in ſuis pauperi/bus petit. petit vtiqꝫ non noſtꝝ ſed ſuum. et ideo ingratus ē valde deo: q̄ pauperi negat neceſſariā elemoſynā cum de cibis dei habeat abundāter. ꝛ hoc cōſiderauit Dauid qui primo Paraľ. xxix. dixit. Tua ſūt oīa dñe et que de manu tua accepimus dedimus tibi. petit reuera p̱ pauperē ſuuꝫ deus non ad dandū ſed mutuandū. nec ad triplum ſed ad centu/plum vſuras Vñ Aug. O hō quid feneraris homini. fenerare deo vſuras et centuplum accipias et vitam eternaꝫ poſſidebis Et idcirco nimis eſt ingratus: q̄ ad tales vſuras nō vult comodare deo: ad quales mutuares iudeo vel ſarace/

no. Pro his omnibus kariſſime theſauriſa tibi pauperes
in celo tanq̄ȝ in tuto loco. opera miſericordie faciendo. non
in terra: cor auari eſt quaſi fouea ſine fundo. et quo plus reci
pit plus concupiſcit. vt nunq̄ȝ videatur impleta. Iuxta illud
Eccl. ſeptimo. Auarus nunq̄ȝ implebitur pecunia. Attēde
ꝙ cor ſequitur theſaurum. ve autem illi qui in terra theſau/
riſat. qui per ꝯſequens cor ſuum in terra tali periculo exula
bit illic: ergo dixit Criſoſtomus Congrega ſubſtantiam tu
am vbi patriam tuam habes. qui eñ collocat theſauruȝ ſu
um in terra non habet quid ſperet. quid enim accipiet in ce/
lo vbi nihil habet repoſitum. illud ſoluȝ tuuȝ reputa q̄d pau
peribus erogaſti. non enim ſunt hominis bona que ſecum
deferre non poteſt. vt inquit Ambroſius: Nihil tantū com
mendatur q̄ȝ miſeratio charitatis. non memī me legiſſe ma
la morte mortuum qui libenter exercuerit opera pietatis.
Et Leo papa. Ad dominum integros fructus premittit a
quo nunq̄ȝ pauper triſtis receſſit. tanta eſt virtus miſericor/
die vt ſine illa alie virtutes (ſi ſint) prodeſſe non poſſunt. q̄ȝ
uis enim quis fidelis ſit. caſtus et ſobrius et maioribus ali
is virtutibus preditus: ſi tamen miſericors non eſt miſeri/
cordiam non inueniet. Hec in fauorem pauperum de virtu
tibus elemoſine et operum miſericordie dicta ſufficiant.
Nunc ad propoſitum redeamus: Qui non accipit crucem
ſuam et ſequitur me non eſt me dignus. Iſta crux peniten/
tie cito eſt aſſumenda in tempore iuuentutis. quia tunc ho/
mini magis prodeſt. et deo magis placȝ: Iuxta illud Eccl.
ſecundo. Memento creatoris tui in diebus iuuentutis tue
Item dicit idem. Fili ne tardes conuerti ad dominum ihe
ſum chriſtum: et ne differas de die in diem. ſubito enim ve/
niet eius ira. et in tempore vindicte diſperdet te. Sed con/
tra hoc ſalubre ſapientis conſilium dyabolus immittit ho
mini malam ſpem longioris vite dicens. iuuenis es: viues
et facies penitentiam et ibis ad confeſſionem. multi nimis
credunt iſti aduocato. quia repromittunt ſibi longā vitā ꝓ/
ponentes ſe in ſenectute emendare. quos mors repētina ra
pit et damnantur. Unde dicitur Eccleſiaſtici viceſimo/

nono capitulo: Repromiſſio nequiſſima multa perdit. Eſt ergo notandum ꝙ talis repromiſſio dyaboli longioris vi/te et ſenectutis penitendi nequam eſt. quia contra ius et rationem. Nequior. quia contra ipſum peccatorē. Sed nequiſſima. quia contra dei bonitatem. ꝙ ſit neq̄z. et contra ius et rationem apparet tribus exemplis. Primū eſt. quia qui haberet decem aſinos et totū imponeret debiliori. faceret cō/tra iuſticiam et rationem. ſic ille q̄ totum onus penitētie peccatorum que commiſit in quatuor etatibus. adoleſcētia. iu/uentute. virilitate. et ſenectute. vult ſoli ſenectute imponere quando iam debilis eſt et non poteſt laborare. talis mere/tur maledictionem. ſicut dicit zacharie pmo capitulo Maledictus homo qui habet in grege ſuo maſculum et immolat debile domino. ſic ē ille qui fortitudinem ſue etatis tranſit et debilitatem ſenectutis ſue proponit īmolare deo. Iſi/dorus qui tempus congruum penitentie perdit fruſtra an/te dei ianuam cum precibus venit. Secundum exemplum eſt qui non poſſet leuare minus onus quando multo forti/or eſt et potentior. et vellet illud leuare quādo multo maius eſſet et ipſe debilior factus fuiſſet. merito ſtultus et iniuſtus reputaretur. ſic eſt de illo qui onus peccatoꝝ et penitētie q̄n do minus eſt et ipſe fortior. ſcilicet in iuuentute nō vult portare et credit melius portare quādo onus erit augmentatuȝ et ipſe debilior factus eſt. et aſſimilaꝛ iſti ſtulto de quo in vitaſpatruȝ dicitur ꝙ ſcindebat ligna et de illis faciebat ſar/cinam et poſtea temptabat leuare: et cum videbat ꝙ nō poterat de facili portare. iterum ſcindebat alia ligna et appo/nebat ad ſarcinam et poſtea temptabat: et quanto plus ponderabat tanta plura addebat. Sic faciunt peccatores quādo primo ſumunt pondus peccatorum et penitentie ſtatuȝ deponunt: et peccata peccatis addunt Quia ſicut inquit beatus Gregorius. Peccatum quod per penitentiam non deletur mox ſuo pondere ad aliud trahit. Tercium exemplum Ille q̄ per totā vitam ſuā cum magnis cuſtodibꝫ parat ſibi domū vbi non intenderet morari vllo modo et domū quaȝ optat et cupit perpetuo habitare deſtrueret pro poſſe ſuo. ta

lis aperte facere contra ratione̅ et merito ſtultus et infamis deberet reputari. ſic etiam eſt peccatoꝛ qui vſqꝫ ad moꝛtem differt conuerti. ipſe enim ꝑ totam vitam ſuam parat domu̅ ſuam in inferno: cum tamen nullo modo velit ibi habitare ideo timeat ſententiam Pauli dicentis Qui facit contra co̅ ſcientiam edificat ad gehennam. Secundo ꝙ iſta longi/oꝛis vite ꝓmiſſio nequioꝛ ſit co̅tra ipſum peccatoꝛem appa ret per duo exempla Primu̅ eſt: quia qui plus ſe diligeret in firmum q̄ꝫ ſanum. ſeruu̅ q̄ꝫ liberum. nihil habentem q̄ꝫ omni um bonoꝝ participem. talis iniquus eſſet contra ſeipſuꝫ. ta lis eſt peccatoꝛ qui tardat agere penitentiam. quia plus dili git ſe eſſe in peccato quod eſt infirmitas ſpiritualis vel po/tius moꝛs dicenda eſt. vel inta̅tu̅ peccatoꝛ impius eſt con tra ſeipſum eo ꝙ magis ſe diligit moꝛtuum q̄ꝫ viuum. ſeruu̅ q̄ꝫ liberum. malu̅ q̄ꝫ bonum Unde dicit Joha̅nes in ſua ca nonica. Qui facit peccatum ſeruus eſt peccati. Et Auguſti nus Bonus homo (etia̅ ſi ſeruit) bonus eſt. malus homo (etia̅ ſi regnat) famulus eſt et ſeruus. ſed qd̄ eſt peius tot do minoꝝ ſuus quot vicioꝝ. Secundum exemplu̅ Ille qui de beret magnam pecuniam ad vſuras que creſceret quotidie nec poſſet perſoluere et tamen tardaret qua̅tum poſſet talis homo faceret contra ſeipſum. ſic eſt in pꝛopoſito moꝛari in peccatis quantum debitum currit ad vſuras. quanto ho/mo diutius fuerit in peccato tanto plus ſoluet de pena Apo calipſ. decimaſexto Qua̅tum ſe gloꝛificauit in delicijs fuit. t̄m̄ date ei toꝛmentum et luctum: Tercio ꝙ iſta pꝛomiſſio longioꝛis vite ſit nequiſſima quia contra dei bonitatem ap/paret per tria exempla. Pꝛimum eſt. quia ſi aliquis iuuenis dominum ſuuꝫ (cui ſeruire et obedire tenetur et a quo om̄ia bona ſua haberet) per totam vitam ſuam impugnaret et ini mico domini ſui ſeruiret et obediret. ꝛ poſtea ſenio co̅fectus in fine vite ſue vellet domino ſuo obedire ꝛ ſeruire. et ſuum ſeruitium ei offerret iniquus contra dominu̅ ſuum eſſet nec multum tale ſeruitium domino ſuo placeret. ſic eſt peccatoꝛ qui peccando offendit deum et ſeruit inimico dyabolo in iu uentute ſua. ꝛ in ſenectute ꝑponit ſeruire deo oi̅potenti. Se

cundũ eſt ſi aliq̃s recepiſſet dona maxima a domino ſuo ad
multiplicandum et lucrandum et ꝙ ipſe deberet habere lu
crum ſuꝑflue expenderet ⁊ ꝑ nihilo daret in contemptũ dñi
impie ageret et cõtra curialitatẽ dñi ſui ingratus eſſet. ſic ẽ
peccator q̇ corpus et aĩam. ſenſus anime, vires corꝑis. tꝑa
lia bona. ſpaciũ vite et alia multa magna beneficia recepit
a deo et om̃ia iſta expendit in cõtumeliã creatoris peccãdo
multipl'r apteq; faciendo cõtra bonitatẽ dei De aĩa quippe
que tradita eſt nob̄ a deo q̃ſi theſaurus p̃cioſus. ſic dt Gre
gorius Ve mihi ſi talentũ mihi traditũ in animã meã neg-
ligenter ſeruauero. que p̃cioſo ſanguine agni incõtaminati
appreciatur De tempore dicit idem Grego. Non eſt tem-
pus tibi impenſum quod nõ a te exiget' qualiter expenſum
fuerit Terciũ exemplũ eſt. ſi eſt aliq̃s ſeruus diſpenſator bo
noꝝ alicuius dñi q̇ bonũ panem ⁊ bonum vinũ et meliora
cibaria daret extraneis ⁊ inimicis dñi ſui. ⁊ dño ſuo daret
de pane corrupto et de furfure ad comedendũ et etiã de pu
tridis carnib; et piſcibus. daret quoq; ei ad potandũ de vi
ni ſui fecibus impie ageret ⁊ contra dñm ſuũ Sic eſt pecca
tor illud quod pulchrius et melius eſt de vita ſua. id eſt iu-
uentutum et fortitudinẽ ſuam dat mũdo et dyabolo q̇ ſunt
inimici xp̄i. ⁊ qđ peius eſt. i. nouiſſimũ vite ſue ꝓponit deo
ſuo dare. nõ ſic faciebat Dauid cũ dicebat. Fortitudinem
meã cuſtodiam. i. ad ſeruiendũ tibi. et Eccli. ait Noli affer-
re dño feces ſenectutis ſed vinũ libaminũ floride iuuentu-
tis. et de peccatorib; p̄niam differentib; Hec ait Gregori9
Satis alienus eſt a fide q̇ ad agendũ p̄niam tempus ſenec
tutis expectat. cum nullũ diem vite ſue in ſua habeat pote-
ſtate: idcirco iuxta conſilium Yſidori. Feſtinare debet vnuſ
quiſq; ad deum penitendo dum poteſt. ſi dum poteſt nolue
rit oĩno cum voluerit tarde non poſſit. Igit' feſtina ad peni
tentiam cariſſime ne tardaueris vt non cum fatuis virgini
bus finaliter excludaris.

¶ De contemptu et odio mundi ¶ Capitulum quartum.